
De Rattenvanger

door Ida van Dril en Michiel Schreuders

Lesbrief

Beste docent,

Binnenkort gaat u met uw klas kijken naar de voorstelling **De Rattenvanger** van Ida van Dril en Michiel Schreuders. Een voorstelling geregisseerd door Fred Delfgaauw en geproduceerd door Productiehuis Studio Peer.

De Rattenvanger is een spannende, muzikale en humoristische voorstelling over **moed, verleiding en anders durven zijn**. De voorstelling zal gespeeld worden door een actrice, een muzikant en een pop. De duur van de voorstelling is ongeveer 50 minuten.

De Rattenvanger is gebaseerd op het eeuwenoude sprookje maar... door ons, de makers, helemaal verbouwd tot een hedendaags verhaal. We gebruikten enkele bekende elementen: de ratten, het achter elkaar aanlopen en de slechte burgemeester. Daar hebben wij flink veel humor, poppen en een berg muzikaal afval aan toegevoegd. Dit hebben wij flink door elkaar gehusseld tot een geheel nieuw, spannend avontuur.

Door samen met uw leerlingen voorafgaand aan de voorstelling onderstaande lessuggesties uit te voeren, wordt de voorstelling intenser beleefd. Ook hebben wij verwerkingsopdrachten bijgevoegd zodat u de voorstelling kunt nabespreken. Actief aan de slag gaan met thema's uit de voorstelling werkt verdiepend en verhelderend op de ervaring van het theaterbezoek. De leerlingen zullen nog beter begrijpen waar de voorstelling over gaat en wat dit te maken heeft met henzelf en de wereld om hen heen.

Mocht u nog vragen hebben met betrekking tot de voorstelling en/of de lesbrief kunt u ons altijd bellen of mailen. Wij wensen u veel plezier met het lesmateriaal en natuurlijk met de voorstelling.

Tot snel in het theater!

Michiel Schreuders & Ida van Dril

Inhoud voorstelling

Aan de rand van Hamelen woont Luca. Van afgedankt afval maakt hij de mooiste dingen. Als er maar muziek uit komt. Van oud ijzer maakt hij een magische fluit. Zodra hij daarop speelt verzamelen alle ratten zich om te luisteren.

Hamelen is in handen van de ijdele burgemeester Snijder. Hij belooft iedereen een schone stad maar dan moet je wel voor hem juichen en buigen. Dus alle mensen doen mee want de burgemeester is fantastisch en een schone stad... wie wil dat nu niet? Hamelen is geweldig. Zolang je maar niet klaagt.

Op een avond wordt er op de deur van Snijder geklopt. Als hij open doet staart hij in de ogen van duizenden grote ratten.

De rattenvanger van Hamelen wordt verteld door schoonmaakster Adalien en is een nieuw, spannend en magisch sprookje voor iedereen vanaf 6 jaar.

Ida van Dril en Michiel Schreuders wonnen met hun succesvolle voorstelling Joris en de draak de prijs voor de beste familievoorstelling (Het Gouden Eitje) op de Parade 2013.

De pers over De Rattenvanger

Theaterkrant ****

De instrumenten zijn, samen met het kundige (poppen)spel van Van Dril, zonder twijfel de sterren van de voorstelling.

Musicalsites.nl

Theater waarin hilarische momenten afgewisseld worden met ontroering.

Musicalsites.nl

(...) door de unieke vorm van communiceren lukt het Ida en Michiel om de stampvolle zaal in Hoofddorp vanaf de eerste minuut ademloos te boeien.

Theaterparadijs ****

De muziekinstrumenten die zich op het toneel bevinden zijn (...)een staaltje van ongekende technische schoonheid.

Reporter Zaantheater

(...) in een spannend, creatief en soms een beetje bizar verhaal, waarbij de vele grapjes en over the top personages het geheel luchtig houden voor alle kleintjes in de zaal.

Credits

Spel

Ida van Dril

Live muziek en composities

Michiel Schreuders

Regie

Fred Delfgaauw

Tekst

Tjeerd Bischoff

Decor

Doan Hendriks

Kostuums en poppen

Kathelijne Monnens

Productie

Productiehuis Studio Peer/Peeriscoop

Beeld

Ministerie van Beeld

Techniek

Dirk Donks

Lesmateriaal

Eva Mesman

Opdrachten voor de voorstelling

totaal 20 min.

Opdracht 1: De poster

Bekijk met uw leerlingen de poster (www.idavandril.nl/lesmateriaalrattenvanger). Als je goed kijkt, zit er heel veel verstopt in deze foto.

Wat zie je?

Kijk ook naar de achtergrond. Naar de gouden lijst. Wat zit daar allemaal in?

Hoe kijken de man en de vrouw?

Hoe kijkt de rat?

Wat hebben ze aan?

Wat zouden zij gaan doen?

Wat voor een gevoel krijg je als je naar de foto kijkt?

Wat betekent de foto volgens jou?

Laat de leerlingen zoveel mogelijk elementen benoemen.

Opdracht 2: Introductie video

Bekijk samen met uw leerlingen de video 'De Rattenvanger - introductie'. Wederom te vinden op www.idavandril.nl/lesmateriaalrattenvanger. In deze video nodigen Ida en Michiel uw klas uit voor de voorstelling. Daarnaast introduceren zij de personages en geven een vooruitblik op het verhaal.

Opdracht 3: Voorbereiding theaterbezoek

Voor sommige leerlingen zal het de eerste keer in het theater zijn. Kijk daarom samen met uw leerlingen naar het filmpje op www.idavandril.nl/lesmateriaalrattenvanger

Dan weten de leerlingen straks precies wat er van hen verwacht wordt en maken we met elkaar de leukste voorstelling.

We wensen jullie veel plezier met de voorstelling!

Opdrachten na de voorstelling

totaal 30 min.

Opdracht 1: De poster

Laat bij terugkomst in de klas de leerlingen eerst alles vertellen wat zij kwijt willen over de voorstelling. Het verhaal kent verschillende lagen en de kinderen zullen ongetwijfeld allemaal andere dingen hebben gehoord en gezien.

Pak de poster er nogmaals bij (www.idavandril.nl/lesmateriaalrattenvanger).

- * Kwamen er elementen overeen met wat de leerlingen vooraf dachten?
- * Wat kwam er niet overeen?
- * Zie je dat wel terug in de foto?

Opdracht 2: Nabespreking

En dan is het nu tijd voor de interactieve nabespreking! Deze kunt u vinden op www.idavandril.nl/lesmateriaalrattenvanger. Lees zelf echter eerst onderstaande uitleg goed door.

Twee doelgroepen

Wij hebben twee verschillende interactieve nabesprekingen beschikbaar: één voor groep 3/4 en één voor groep 5/6. Beide nabesprekingen bestaan uit een video. Let dus goed op dat u de juiste video kiest.

Tips

- Bekijk eerst zelf de video voor u deze aan de leerlingen toont. Zo heeft u een goed beeld van wat er van de leerlingen gevraagd wordt.
- Begeleid de leerlingen tijdens de opdrachten, maar geef hen voldoende ruimte om tot eigen ideeën en inzichten te komen.

Nabespreking groep 3/4

- Thema in de nabespreking is leiden en volgen en het wel of niet naleven van regels.
- In de voorstelling werden de regels opgelegd door Burgemeester Snijder. In de nabespreking worden de leerlingen uitgedaagd door de spelers om te fantaseren over een wereld zonder regels.
- Aan het eind van de video wordt de volgende vraag gesteld: 'Stel dat er geen regels zijn, wat zou jij doen?' Vraag de leerlingen hoe hun dag eruit zou zien als zij geen regels opgelegd krijgen door leerkrachten en ouders.

Tekenopdracht

De leerlingen maken nu ieder een tekening van hun dag zonder regels. Vervolgens presenteren zij hun tekening in groepjes van vier aan elkaar. Ze vertellen om de beurt wat zij hebben getekend. Ieder groepje zoekt een overeenkomst tussen de vier tekeningen. Bijvoorbeeld op alle tekeningen kijkt de hoofdpersoon blij, wordt de kleur rood het meest gebruikt of is een ijsje getekend. Om de beurt laat een groepje hun tekeningen aan de rest van de klas zien en benoemt de overeenkomst.

Filosofie opdracht

In de nabespreking hebben de leerlingen vooral nagedacht over hoe mooi het zou kunnen zijn zonder regels. Maar natuurlijk heeft een wereld zonder regels ook negatieve kanten. Met behulp van onderstaande vragen kunt u samen met uw leerlingen nadenken over thema's als leiderschap en gelijkwaardigheid.

- Wie speelde in de voorstelling de baas? (Snijder)
- Was er nog iemand die de baas wilde zijn? (Luca)
- Wat is eigenlijk een baas? Kun je daar nog een ander woord voor verzinnen?
- Wat is een goede baas?
- Kun jij ook de baas zijn?
- Kun je de baas over iemand zijn?
- Wat zou er gebeuren als er geen regels van leerkrachten en ouders zouden zijn?
- En geen regels van de politie?
- Kunnen we zonder bazen?

Jullie zijn aan het eind gekomen van het lesmateriaal. Natuurlijk zijn we erg benieuwd wat jullie van dit project vonden. We horen graag van je via een mailtje info@idavandril.nl of op onze Facebookpagina (www.facebook.com/ida.vandril).

Nabespreking groep 5/6

- Thema in de nabespreking is keuzes maken, je laten overhalen of je gevoel volgen. Net zoals in de voorstelling bij het wel of niet volgen van Burgemeester Snijder.
- In de video worden de leerlingen aangesproken door de spelers uit de voorstelling door middel van stellingen.
- In de stellingen worden (vrij zwart-witte) meningen geplaatst. De leerlingen kunnen hierop reageren door te gaan staan of zitten. Als de leerling het eens is met de stelling, gaat hij staan. Bij oneens blijft hij zitten. Dit wordt tijdens de video uitgelegd.
- Door de stellingen krijgen de leerlingen een helderder beeld over de eigen en elkaars ideeën over het thema.

Let op: de video loopt na iedere stelling automatisch door. Zet de video dus op pauze op het moment dat een stelling in beeld verschijnt. Op die manier heeft u alle tijd om deze met de leerlingen te bespreken.

- Op het moment dat de leerlingen een keuze hebben gemaakt door te gaan staan of te blijven zitten, gaat u met de leerlingen in gesprek. Waarom ben jij gaan staan? Waarom ben jij blijven zitten? U kunt hiervoor de onderstaande vervolgvragen gebruiken:

Stelling 1

Het is Luca's eigen schuld dat hij in de gevangenis zat

- Waarom was het wel zijn eigen schuld? Waarom was het niet zijn eigen schuld? Had hij van tevoren kunnen weten dat hij opgepakt zou worden? Waarom luisterde Luca niet? Kun je je voorstellen dat hij niet luisterde?

Stelling 2

Adelien is dom omdat ze naar Snijder luisterde

- Waarom was Adelien wel dom? Waarom was Adelien niet dom? Waarom luisterde Adelien naar Snijder en niet naar Luca? Kun je je voorstellen dat ze naar Snijder luisterde?

Stelling 3

Barry is de baas over Adelien

-
- Is Barry de baas over Adeliën? Of is Adeliën de baas over Barry? Wie is de baas in de voorstelling? Waarom? Waarom vinden alle personages het belangrijk om de baas te zijn?

Stelling 4

Mensen als Snijder bestaan alleen in sprookje

- Bestaan mensen als Snijder alleen in sprookjes? Waar kun je dit soort mensen nog meer vinden? Kun je een land in de wereld noemen waar iemand als Snijder de baas is? Hoe noem je een land waar één iemand de macht heeft? (dictatuur)

Nabespreking

Wanneer u aan het eind van de video gekomen bent, kunt u het proces kort nabespreken aan de hand van de volgende vragen:

- Wat hebben de stellingen die jullie net besproken hebben met de voorstelling De Rattenvanger te maken? *(Naast dat de stellingen inhoudelijk op de voorstelling aansluiten, speelt ook het maken van een keuze en het wel of niet meelopen met een ander een belangrijke rol bij de nabespreking. Ga ik staan of blijf ik zitten? Maak ik mijn eigen keuze of kijk ik naar wat mijn vriendje of de meerderheid doet?)*
- Twijfelde je weleens bij het maken van de keuze om te gaan staan of zitten? Of was je overal zeker van je zaak?
- Hoe kwam je tot een keuze?
- Heb je bij het maken van een keuze je laten leiden door de rest van de groep? Door één iemand of door wat de meerderheid koos?
- Zou je durven te gaan staan als je merkt dat de rest van de groep blijft zitten?
- Wie in de voorstelling was degene die durfde te gaan staan terwijl de rest van de groep bleef zitten?

Jullie zijn aan het eind gekomen van het lesmateriaal. Natuurlijk zijn we erg benieuwd wat jullie van dit project vonden. We horen graag van je via een mailtje info@idavandril.nl of op onze Facebookpagina (www.facebook.com/ida.vandril).